

Õiguskantsler

Urmas Mardi
Eesti Korterühistute Liit
urmas.mardi@ekyl.ee

Teie 15.10.2014 nr I-1/5

Meie 24.11.2014 nr 6-1/141372/1404817

**Seisukoht vastuolu mittetuvastamise kohta
Vee andmise ning reo- ja sademevee vastuvõtmise katkestamise ning taastamise kord**

Lugupeetud Urmas Mardi

Täna Teid avalduse eest, millega palute minul kontrollida ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni seaduse (edaspidi: ÜVVKS) § 8 lg 4 kooskõla põhiseadusega.

Märgite oma avalduses, et ÜVVKS § 8 lg 3 järgi toimub ühisveevärgist vee võtmine ja reovee juhtimine ühiskanaliseerimise vee-ettevõtja ja kliendi vahelise lepingu alusel. ÜVVKS § 8 lg 4 sätestab, et eelnimetatud leping sõlmitakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirja alusel. Selle eeskirja kinnitab kohaliku omavalitsuse volikogu ning see peab sisaldama muu hulgas vee andmise ning reo- ja sademevee vastuvõtmise katkestamise ning taastamise korda (ÜVVKS § 8 lg 4 p 6).

Olete seisukohal, et korterimandi veega varustamise katkestamine piirab korterimandi sihipärasest kasutamist, millega kaasneb korterimandiku põhiseaduse (edaspidi: PS) §-st 32 tuleneva omandiõiguse riive. Seejuures annab ÜVVKS § 8 lg 4 p 6 Teie hinnangul kohaliku omavalitsuse volikogule õiguse kehtestada vee andmise ja reovee vastuvõtmise katkestamise alused. Kuna aga PS § 32 lg 2 järgi saab omandi kasutamise piiranguid kehtestada ainult seadusega, leiate, et ÜVVKS § 8 lg 4 punktiga 6 kohaliku omavalitsuse volikogule antud volituste kooskõla põhiseadusega on küsitav.

Olles analüüsinud Teie avalduses märgitud, teatan, et ma ei tuvastanud ÜVVKS § 8 lg 4 p 6 vastuolu põhiseadusega järgmistel põhjustel.

Nagu Te oma avalduses esile tõite, toimub ühisveevärgist vee võtmine ja reovee juhtimine ühiskanaliseerimise vee-ettevõtja ja kliendi vahelise lepingu alusel. Muud alust seadus ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamiseks ette ei näe.¹ Järelikult reguleerivad küsimust, millistel juhtudel võib vee-ettevõtja ÜVVKS § 8 lg 4 punktis 6 nimetatud teenuste (edaspidi: *veeteenused*) osutamist katkestada või peatada, ennekõike eraõiguse valdkonda kuuluvad

¹ Riigikohtu tsiviilkolleegiumi 04.03.2010 otsus asjas nr 3-2-1-164-09, punkt 21.

õigusnormid (nt võlaõigusseadus) ning vee-ettevõtja ja kliendi vaheline leping, sh lepingu tüüptingimused.²

Erinevalt Teie avalduses märgitust olen seisukohal, et ÜVVKS § 8 lg 4 p 6 annab kohaliku omavalitsuse volikogule üksnes volituse reguleerida veeteenuste katkestamise korda ehk küsimust, kuidas veeteenuste katkestamine täpsemalt toimuda võib (nt kuidas ja millise etteteatamisajaga tuleb kliente teenuse katkestamisest teavitada). Ka Riigikohus on selgitanud, et kui seadus annab kohalikule omavalitsusele õiguse kehtestada mõne tegevuse läbiviimise „kord“, siis hõlmab see üksnes volitust tehniliste küsimuste ning menetluse reguleerimiseks.³

Eelnevast tulenevalt ei anna ÜVVKS § 8 lg 4 p 6 kohaliku omavalitsuse volikogule õigust kehtestada selliseid omandiõiguse piiranguid, mis oma intensiivsuse ja ulatuse tõttu peaksid olema kehtestatud Riigikogus vastuvõetud seadusega.⁴ Seetõttu ei tuvastanud ma Teie avalduses märgitu põhjal ÜVVKS § 8 lg 4 p 6 vastuolu põhiseadusega.

Märgin, et eeltoodust eraldiseisev küsimus võib olla see, kas mõne konkreetse kohaliku omavalitsuse volikogu kehtestatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri on kooskõlas põhiseadusega. Muu hulgas võib tekkida küsimus, kas kõigil eeskirjas sätestatud omandiõiguse piirangutel on olemas seaduslik alus.⁵ Kui aga mõni kohalik omavalitsus kehtestab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirja, mis on põhiseadusega vastuolus, ei saa sellest automaatselt järeldada, et seadusandja antud volitus kõnealuse eeskirja kehtestamiseks on samuti põhiseadusega vastuolus.⁶

Tänan Teid veel kord avalduse eest ning loodan, et minu ülaltoodud selgitustest on Teile siiski kasu, ehkki minu seisukoht ei pruugi Teid täiel määral rahuldada.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Nele Parrest
õiguskantsleri asetäitja-nõunik
õiguskantsleri volitusel

Kaarel Eller 6938426
kaarel.eller@oiguskantsler.ee

² ÜVVKS § 8 lõikest 4 tulenevalt peab vee-ettevõtja ja kliendi vaheline leping olema kooskõlas kohaliku omavalitsuse volikogu kehtestatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjaga. Samuti sätestab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadus mõned erinormid veeteenuse osutamise katkestamise ja peatamise osas (nt § 8 lg 4¹ ja § 10 lg 3). Eelõeldu ei välista aga võlaõigusseaduse § 1 lõikest 1 tulenevalt võlaõigusseaduse jt eraõiguse valdkonda kuuluvate seaduste kohaldamist vee-ettevõtja ja kliendi vahelisele lepingule küsimustes, mida ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadus ei reguleeri.

³ Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 22.12.2000 otsus nr 3-4-1-10-00, punkt 31, ja 19.03.2014 otsus nr 3-4-1-63-13, punkt 27.

⁴ Vrd Riigikohtu üldkogu 03.12.2007 otsus nr 3-3-1-41-06, punkt 22.

⁵ Samas, punktid 27 ja 28.

⁶ Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi 05.02.1998 otsus nr 3-4-1-1-98, punkt V.